

Na triomf radicaal-rechtse Rassemblement National is weldenkend Frankrijk in paniek om vervroegde verkiezingen

Posted on 12 juni 2024 by René ter Steege

‘Hij is gek!’ Zo reageerde zondagavond een aanhanger van president Emmanuel Macron op diens aankondiging van vervroegde parlementsverkiezingen. Een uur eerder hadden de eerste exitpolls de door alle peilingen voorspelde triomf bevestigd van de radicaal-rechtse Jordan Bardella bij de Europese verkiezingen.

Deze eiste in zijn overwinningsspeech vervroegde verkiezingen, een rituele geste. Hij zal er zelf niet in hebben geloofd, tot dé schok van de verkiezingsavond: Macrons aankondiging dat hij, gezien de voor hem rampzalige uitslag, de Assemblée Nationale ontbindt.

Op 30 juni en 7 juli moeten de arme Fransen wéér naar de stembus, na een veel te lange ‘Europese’ campagne.

Een schrikbeeld voor velen

De man die de president 'gek' noemde, tegen de nieuwszender France Info, laakte het 'immens grote risico' dat Macron neemt. Ook andere partijgenoten van de president zijn als de dood dat hij hiermee de deur openzet voor een tweede zege binnen zeer korte tijd van het Rassemblement National van partijleider Bardella, de jonge kroonprins van Marine Le Pen.

Dat zou Macron geen andere keus laten dan Bardella te benoemen tot premier.

Een schrikbeeld, volgens bijna alle partijen, behalve natuurlijk het RN en de nog rechtser afsplitsing daarvan, Reconquête, aangevoerd door Marion Maréchal, een nicht van Marine Le Pen.

Met de 31,36 procent voor de Europese lijst van Bardella en de 5,47 procent voor die van Marion Maréchal omvat nationalistisch rechts in Frankrijk bijna veertig procent van het electoraat, uniek in Europa.

Links Frankrijk, verongelijkt over de zoveelste afwijzing door 'het volk', wentelt zich opnieuw in 'anti-fascistische' hysterie. Vier partijen bliezen maandag hun door ruzie uiteengevallen 'Volksfront' nieuw leven in om het gevaar te keren.

Immigratie nam hoge vlucht

Maar ook doorgaans nuchtere waarnemers vrezen het ergste. 'Het gaat bij de vervroegde parlementsverkiezingen om de toekomst van de democratie,' aldus de linksige krant *Le Monde*. De krant *La Croix* hamert op de noodzaak 'het nationalistische gevaar' te temmen. De gematigde socialist Raphaël Glucksmann beleefde de aankondiging van vervroegde verkiezingen als 'een stomp in de maag'. Niets verplichtte de president volgens hem 'om zich te verlagen tot inwilliging van Bardella's eis'. Maar ook een leidend figuur van Macrons partij Renaissance sprak van 'een riskante, gevaarlijke weddenschap'.

Macron beloofde of dreigde bij zijn eerste verkiezingszege, in 2017, dat hij zou afrekenen met extreem-rechts én met de redenen om op Le Pen c.s. te stemmen. Hij doelde vooral op de niet-westerse immigratie. Die heeft sindsdien echter zo'n hoge vlucht genomen, dat de linkse intellectueel Aquilino Morelle schrijft over een 'immigration de peuplement', waardoor Fransen zich verdrongen kunnen voelen.

Macron hield belofte niet

Morelle, oud-adviseur van president François Hollande, schrijft dit in zijn recente boek *La Parabole des Aveugles*. En komt daarmee in de buurt van de theorie van de 'grand remplacement', een groot taboe in linkse kringen. Overigens is zorg om niet-blanke immigratie slechts een van de vele redenen voor Fransen om op nationalistisch rechts te stemmen.

Macron heeft dus zijn belofte over een afrekening daarmee niet gehouden. 'Nu maakt hij de weg vrij voor Jordan Bardella als premier', aldus een linkse politicus na het bekomen van de schrik over de nieuwe verkiezingen.

Angst voor jonge Fransen onder Russisch vuur

Pijnlijk kan het inderdaad niet. Het RN kreeg zondag meer dan twee maal zoveel stemmen als de door Macron aangewezen lijsttrekker Valérie Hayer, 14,60 procent. De Parti Socialiste is dankzij Glucksmann bezig aan een langzame terugkeer met 13,83 procent. Het ultra-linkse La France Insoumise van Jean-Luc Mélenchon haalde 9,89 procent, de centrumrechtse Les Républicains 7,24 procent.

Macron had zich nadrukkelijk met de Europese verkiezingscampagne bemoeid, vooral door te wijzen op het gevaar van een RN-zege nu in Europa opnieuw een oorlog woedt. Maar Macrons verwijzingen naar de russofilie van RN-leden in het Europees Parlement vielen in dorre aarde. Zijn weigering uit te sluiten Franse militairen naar Oekraïne te sturen joeg veel Fransen, niet alleen aan uiterst rechterzijde, de stuipen op het lijf. Zij voorzagen al jonge Fransen onder Russisch vuur in de loopgraven.

Opvallend tijdens de verkiezingsavond was het zwijgen van de bekendste politieke duiders op de vraag waarom de president had besloten tot 'zijn sprong in het diepe'. Een analiste van de publieke omroep wist bij wijze van antwoord niets beters te bedenken dan wedervragen. Was Macrons besluit 'riskant, gevaarlijk of handig', ze kwam er niet uit.

Want de smadelijk verloren verkiezingen betroffen niet de Assemblée in Parijs maar een instelling die de meeste Fransen weinig of niets interesseert. De Grondwet, die de president grotere macht geeft dan in andere westerse landen, verplichtte hem

niet tot dit staaltje blufpoker, aldus een ander veelgehoord cliché. De volgende presidentsverkiezingen, waarbij hij zich na twee ambtstermijnen niet opnieuw kandidaat kan stellen, zijn pas in 2027.

Demonisering

Macron regeert sinds 2022 zonder parlementaire meerderheid, hetgeen in een presidentiële democratie als de Franse geen probleem hoeft te zijn. Hoopt hij dat de schok van zondag kiezers overhaalt om hem een stevige parlementaire basis te verschaffen? Voor bijna veertig procent was de uitslag echter geen schok, maar reden tot grote vreugde. De triomf van zondag kan nationalistisch rechts vleugels geven. Waarom zouden deze kiezers over drie weken anders stemmen? Een peiling gepubliceerd op dinsdag 11 juni – hoe doen die peilers dat zo snel? – voorziet dan een nóg hogere score: 34 procent.

Ruim veertig jaar lang drukten het Front National van Jean-Marie Le Pen en het latere RN van zijn dochter hun stempel op de Franse politiek. Zonder ooit maar in de buurt van de macht te komen. Tot nu, als we bezorgde en bange Franse politici en media mogen geloven. De eerder genoemde Aquilino Morelle: 'Ziedaar wat de demonisering van de Le Pens heeft opgeleverd.'

René ter Steege is journalist, schrijver en vertaler. Hij vertaalde het boek '**De laatste dagen van Samuel Paty**' over de terroristische moord op een Franse leraar. Het boek is overal te koop, zoals in de [winkel van Wynia's Week](#).

Wynia's Week is onafhankelijk, ongebonden en broodnodig. De donateurs maken Wynia's Week mogelijk. Doet u mee? Dat kan op verschillende manieren, kijk [HIER](#). Hartelijk dank!